

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 22 Φεβρουαρίου 2025

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1

Δώστε σύντομα το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. ομάδα Ιαπώνων
- β. Κόμμα Γ. Θεοτόκη
- γ. Λαϊκό κόμμα

Μονάδες 15

Θέμα Α2

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

1. Ο αρχηγός του αγγλικού κόμματος Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος επιζητούσε:

- α. τον περιορισμό της κρατικής εξουσίας.
- β. ατομικές ελευθερίες.
- γ. αυτοκέφαλη ελληνική εκκλησία.
- δ. όλα τα παραπάνω.

2. Τα μέλη του ρωσικού κόμματος:

- α. είχαν προοδευτική στάση σε όλες τις επιλογές τους.
- β. ήταν αντίθετοι με την επιβολή ενός συγκεντρωτικού τρόπου διακυβέρνησης.
- γ. ήταν υποστηρικτές του κοσμοπολιτισμού.
- δ. ήταν ξενοφοβικοί και αρνητές του διαφωτισμού και της δυτικής παιδείας.

3. Το Σύνταγμα του 1864:

- α. καθιέρωσε ως πολίτευμα τη συνταγματική μοναρχία
- β. κατοχύρωσε την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας
- γ. προέβλεπε την ύπαρξη βουλής και γερουσίας
- δ. δεν προέβλεπε την ύπαρξη κομμάτων

4. Το Κίνημα στο Γουδί (1909) υποστηρίχτηκε με ενθουσιασμό:

- α. από τις Μεγάλες Δυνάμεις.
- β. από τους μεγαλογαιοκτήμονες και τους πλούσιους εμπόρους του παροικιακού Ελληνισμού.
- γ. από τον Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο.
- δ. από τα επαγγελματικά σωματεία της πρωτεύουσας.

5. Οι φορείς των νέων ιδεών, στις εκλογές της 8ης Αυγούστου 1910, συσπειρώθηκαν γύρω από το αίτημα:

- α. της ανόρθωσης
- β. της ανασυγκρότησης

- γ. της αλλαγής
δ. του εκσυγχρονισμού.

Μονάδες 10

Θέμα Β1

Ποιες ήταν οι βασικές θέσεις του προγράμματος

α. του ΣΕΚΕ; (μον. 6)

β. του Ελευθερίου Βενιζέλου, όπως αυτές εκφράστηκαν στην πρώτη δημόσια εμφάνισή του ως ελλαδίτη πολιτικού στην πλατεία Συντάγματος στις 5 Σεπτεμβρίου 1910; (μον. 7)

Μονάδες 13

Θέμα Β2

α. Ποια ήταν η οργάνωση των κομμάτων και η θέση των βουλευτών το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα; (μον. 6)

β. Ποια ήταν τα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου όπως διατυπώθηκαν στο κίνημα στο Γουδή; (μον. 6)

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Λαμβάνοντας υπόψη σας τις ιστορικές σας γνώσεις και το περιεχόμενο των παραθεμάτων να συσχετίσετε τον τρικουπισμό με τον δηλιγιαννισμό.

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α

Από τα δύο πολιτικά προγράμματα, του Τρικούπη ήταν περισσότερο εντοπισμένο κοινωνικά: εξυπηρέτηση του μεγάλου ιδιωτικού κεφαλαίου στην πορεία για την αστικοποίηση και τον εξευρωπαϊσμό των κοινωνικών σχέσεων. Οι επιδιώξεις του Δηλιγιάννη ήταν λιγότερο χρωματισμένες ταξικά, πράγμα που επέτρεπε τη συνύπαρξη στον ίδιο χώρο «όλων των δυσαρεστημένων, από την άκρα δεξιά ως την άκρα αριστερά». Κοινός παρανομαστής μέσα στο δηλιγιαννικό συνονθύλευμα ήταν η άρνηση του χωρισμού των εξουσιών. Κεντρικός στόχος του αντιτρικουπισμού ήταν όχι ο μερισμός, αλλά η συγκέντρωση των εξουσιών και η διεύθυνσή τους από την πολιτική. Χαρακτηριστικό του Τρικούπη ήταν το πάθος για την οικονομική ανάπτυξη, ενώ των αντιπάλων του το πάθος για την αναρρίχηση στα δημόσια αξιώματα και για την κυριαρχία της πολιτικής εξουσίας πάνω στην οικονομική. Έτσι, ο Τρικούπης κατηγορήθηκε σαν «πλουτοκράτης», ενώ οι αντίπαλοί του σαν «αρχομανείς». [...]

Οι μεταβολές της ελληνικής κοινωνίας μετά το 1860 ήταν μεγάλες και οριστικές: στο εξής το βασικό δίλημμα δεν ήταν πια αν η Ελλάδα θα πήγαινε προς τα εμπρός ή προς τα πίσω, αλλά αν θα ακολουθούσε το δρόμο της αναπτύξεως του κεφαλαίου ή την προοπτική του μικροαστισμού. Το κράτος, για τον Τρικούπη, ήταν ένα εργαλείο για την οικονομική ανάπτυξη, ενώ για το Δηλιγιάννη ήταν ένας αντικειμενικός στόχος. Ο Τρικούπης απέβλεπε στο να χρησιμοποιήσει το κράτος, ενώ ο Δηλιγιάννης στο να το κατακτήσει. Έτσι, ο κρατικός παρεμβατισμός στην οικονομική και κοινωνική ζωή ήταν επιδίωξη παροδική για τον ένα, μονιμότερη για τον άλλο.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΔ', σ. 22

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β

Στο αντι-τρικουπικό στρατόπεδο συσπειρώθηκαν τα στοιχεία του εγχώριου (μικρο) αστισμού. Ολόκληρο το απρόσωπο πλέγμα σχέσεων γύρω από το κράτος και την πολιτική εξουσία προσπάθησε να

αποτρέψει τον επιδιωκόμενο (από τον Τρικούπη) έλεγχο του μεγάλου ιδιωτικού κεφαλαίου. Οι αντιτρικουπικοί δεν ήταν εναντίον του κεφαλαίου, αλλά ήθελαν να το θέσουν υπό τον έλεγχο της κρατικής μηχανής. Στιγμάτιζαν με υστερικό πάθος την κερδοσκοπία, το χρηματιστήριο, το χρηματικό κεφάλαιο, το χρηματικό πλούτο, την τοκογλυφία, την τραπεζική παντοδυναμία. Κήρυσσαν τον πόλεμο στους ξένους, στην Ευρώπη, στους πλούσιους Έλληνες της διασποράς. Παρόλα αυτά, ήταν υπέρ των παραγωγικών επενδύσεων, μέσα από έναν κατάλληλο κυβερνητικό προσανατολισμό.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΔ', σ. 23

ΘΕΜΑ Δ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε:

α. τις θέσεις του πρωθυπουργού Βενιζέλου και του βασιλέως Κωνσταντίνου σχετικά με τη σκοπιμότητα ή μη της συμμετοχής της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο. (μονάδες 15)

β. πώς η θέση του Κωνσταντίνου υπέσκαπτε τα θεμέλια του πολιτικού συστήματος. (μονάδες 10)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Είχε κάνει (ο Κωνσταντίνος) τις στρατιωτικές του σπουδές στη Γερμανία την εποχή του θριάμβου της στον αστραπιαίο Γαλλο-Γερμανικό πόλεμο του 1870. Είχε νυμφευθεί την αδερφή του Κάιζερ, τη Σοφία, και ήταν, φυσικά, φανατικός θαυμαστής της πρωσικής πειθαρχίας και ισχύος.

Ο Κωνσταντίνος τασσόταν επισήμως υπέρ της ουδετερότητας· η οποία με τα γεωπολιτικά δεδομένα των Βαλκανίων, θα ήταν ουσιαστικώς μία ευμενής ουδετερότητα υπέρ της Γερμανίας. Ενδομούχως, επιθυμούσε βεβαίως συμμαχία με τις λεγόμενες «Κεντρικές Δυνάμεις». [...]

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, από την πλευρά του, υποστήριζε την έξοδο στον πόλεμο με τις δυνάμεις της Entente –τις τρεις αυτοκρατορίες, Βρετανική, Γαλλική και Ρωσική, την Ιταλία και τη Σερβία. Έβλεπε άλλωστε το οξύμωρο μιας συμμαχίας με την Οθωμανική Αυτοκρατορία· και θεωρούσε ότι τα ελληνικά συμφέροντα ήταν παράλληλα και συμπληρωματικά των βρετανικών. [...]

Τον Ιανουάριο του 1915 ο βρετανός πρέσβης στην Αθήνα υπέβαλε στην κυβέρνηση μία δελεαστική πρόταση. Αν η Ελλάδα έπαιρνε στον πόλεμο στο πλευρό της Entente, η Μεγάλη Βρετανία θα εγγυόταν παραχώρηση εδαφών κατά μήκος της μικρασιατικής ακτής. [...]

Στις 25 Απριλίου δυνάμεις της Entente αποβιβάστηκαν στη Χερσόνησο της Καλλίπολης [...]. Ο Βενιζέλος πρότεινε ελληνική συμμετοχή στις επιχειρήσεις. Προσέκρουσε πάλι σε άρνηση, παραιτήθηκε, και ο βασιλιάς ανέθεσε στον Δημήτριο Γούναρη να σχηματίσει κυβέρνηση μειοψηφίας. [...]

[...] Τον Μάιο του 1915, η Ιταλία προσεχώρησε στις δυνάμεις της Entente. Η δεδηλωμένη και επικίνδυνη για την Ελλάδα διάθεσή της να συμμετάσχει στη διανομή των εδαφών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας καθώς και οι βλέψεις της στη Μεσόγειο έδειχναν πόσο ριψοκίνδυνο ήταν το παιχνίδι του βασιλιά [...].

Δερτιλής, Γ. (2020). Επτά πόλεμοι, τέσσερις εμφύλιοι, επτά πτωχεύσεις, 1821-2016. Αθήνα: Gutenberg, σ. 77-80, 82.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υποστηρίζει τη συμμαχία της Ελλάδας με την Αντάντ

«Μέχρι σήμερα η πολιτική ημών συνίστατο εις διατήρησιν της ουδετερότητος [...]. Αλλ' ήδη καλούμεθα να μετάσχωμεν του πολέμου όχι πλέον προς εκτέλεσιν ηθικών απλώς υποχρεώσεων, αλλ' επ' ανταλλάγμασι, τα οποία πραγματοποιούμενα θα δημιουργήσωσι μίαν Ελλάδα μεγάλην και ισχυράν, τοιαύτην οποίαν ουδ' οι μάλλον αισιόδοξοι ηδύναντο να φαντασθώσι καν προ ολίγων ακόμη ετών.»

Ε. Βενιζέλος, Υπόμνημα προς τον Βασιλιά Κωνσταντίνο 11 Ιανουαρίου 1915

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Ο Κωνσταντίνος πιστεύει στη νίκη των Γερμανών

«[...] Κατά τον Κωνσταντίνον ο πόλεμος στρατιωτικών είχε πλέον κριθή. Η γερμανική νίκη ήτο πλέον ασφαλής. Δεν επετρέπετο πλέον αντίθετη γνώμη.»

Κ. Ζαβιτζιάνου, Αναμνήσεις εκ της διαφωνίας Κωνσταντίνου – Βενιζέλου

Καλή επιτυχία!!!